

ੴ

ਸੋਦਰ ਰੇਹਰਾਸ ਸਾਹਬ

ਅਧਿਆਤਮ ਦੀ ਓਰ ਏਕ ਸਫਰ
ਡੋਗਰੀ ਅਨੁਵਾਦ

अनुक्रमणिका

1.	सोदर रेहरास साहब -----	1
2.	अरदास-नमाज -----	14
3.	रूह दा रस्ता -----	18
4.	सफर दे वास्ते दर्शन -----	20
5.	महिलाओं की भूमिका -----	22
6.	पगड़ी दा महत्व -----	25
7.	वनिम्रता कुंजी सार अपने सफर च -----	27

We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at walnut@gmail.com.

Publisher

© Sikhbookclub.com

Chino, Ca 91710

ਸੋ ਦਰੁ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧

ਤੋ ਦਾਰੂ ਰਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏ ਇਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੁ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਏ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇਰਾ ਓਹ ਅਕਥਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕੈਸਾ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਓਹ ਧਾਮ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਨਿਰਵਾਹ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਵਰਨਣ ਕਰਾਂ।

ਵਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਏ ਓ ਸ਼ਾਸ਼ਤ ਰੂਪ, ਅਨਗਿਨਤ ਦਿਵ्य ਧੁਨੀਆਂ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਇਤਨੇ ਨਾਦਿਨ ਹਨ।

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਏ ਰਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਕਿਤਨੇ ਰਾਗ ਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਕਿਤਨੇ ਉਨ ਰਾਗ ਤੇ ਰਾਗਿਨੀ ਨੂ ਠੀਕ ਉਥੇ ਗਾਨ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਪਵਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

ਏ ਗਾਧਕੇਂ ਦਾ ਹੋਰ ਬਖਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗੇਦਾ ਏ: ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ, ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨਿ ਦੇਵਤਾ ਬਗੈਰਾ ਤੁਸੇਂਗੀ ਗਾਂਦੇ ਨ ਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਭੀ ਤੁੰਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਤੁੰਦੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾਂਦੇ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਨਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਏ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਤੇ ਅਸ਼ੁੱਭ ਕਰਮ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਤੁਹਾਡੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਸ਼ੁੱਭ ਅਸ਼ੁੱਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਸੋਚਦੇ ਹਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਏ ਸ਼ਿਵ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਪਣੀ ਦਿਵ्य ਸ਼ਕਤੀਯੋਂ ਕਰਕੇ ਤੁੰਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਾ ਕਰਦੇ ਨ, ਜੇਹੜੇ ਤੁੰਦੇ ਅਲੰਕਰਣ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖਣੇ ਗੀ ਮਿਲਦੇ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਏ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਣੇ ਸਿੰਹਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਸਾਧ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਏ ਸਮਾਧਿ ਵਿਚ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸਤੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਋ਸ਼ਿ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਏ ਸਚਾ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਭੀ ਤੁੰਦੀ ਤਾਰੀਫ ਗਾ ਕਰਦੇ ਨ ਤੇ ਬਹਾਦੁਰ ਭੀ ਤੁੰਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸੁਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਏ ਯੁਗਾਂ ਸੇ ਵਿਦਵਾਨ, ਋ਸ਼ਿ, ਋ਸ਼ਿ ਆਦਿ ਵੇਦ ਦੇ ਅਧਯਯਨ ਦੇ ਜਰਿਏ ਤੁੰਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਆਏ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲੇ ॥

ਏ ਮਨਮੋਹਕ ਜਨਾਨਿਆਂ ਸ੍ਵਰਗ, ਮੌਤ ਤੇ ਨਰਕ ਚ ਤੁੰਦੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਗਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਏ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਗੇਏ ਚੌਦਹ ਰਤਨ ਤੇ ਦੁਨਿਆ ਚ ਅਭਿਸ਼ੇਖ ਤੀਰਥ ਸਥਲ ਭੀ ਤੁੰਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਨ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਜੇਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

ਏ ਪਰਾਕ੍ਰਮੀ ਯੋਧਾ ਤੇ ਵੀਰ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮੂਲ ਦੇ ਚਾਰ ਸ੍ਰੋਤ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੇ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥

ਏ ਨਕਸ਼ੰਦ ਫ਼ੀਧ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਬਗੈਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭੀ ਤੁੰਦੀ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਦੇ ਨ ਜਿਨੇਂਗੀ ਤੁਸੇਂ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਚ ਰਚੇ ਦਾ ਏ ਤੇ ਰਕਖੇਆ ਏ।

ਸੇਈ ਤੁਧਨੇ ਗਾਵਨਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਏ ਸਿਰਫ਼ ਓਹ ਭਕਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਨੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਤੁਧਨੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਏ ਹੋਰ ਭੀ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਤੇਰੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਗਾਂਦੇ ਨ ਪਰ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਚ ਨੇੜੇ ਆਵੇ ਕਰਦੇ।

ਸੇਈ ਸੇਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

ਏ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਕਿਆ ਸੋਚਨਾ ਚਾਹਿਏ।

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

ਏ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਨਿਰੰਕਰ ਭੀ ਹਾ ਤੇ ਅਜ਼ ਭੀ ਸਚੇ ਆਦਰ ਕਰਨੇ ਓਹ ਗੈ ਨ।

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਏ ਫਿਰ ਭਵਿਕਸ਼ ਚ ਭੀ ਉਸੀ ਸਚਾ ਰੂਪ ਹੋਗ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੀ ਬਨਾਇਆ ਏ, ਏਹ ਨ ਤੇ ਨਸ਼ ਹੋਵੇਂ ਜੰਦਾ ਏ ਤੇ ਨ ਗੈ ਨਸ਼ ਹੋਵੇਂ ਜਾਗ। , ਏ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਠਿਕਰਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਜਿਸਨੇ ਬਕਸ਼-ਬਕਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭ੍ਰਮ ਦੇ ਜਰਿਏ ਮਤੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੰਗ ਤੇ ਜਾਨਕਰ, ਚਿਝਿਆਂ ਬਗੈਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਨ, ਓਹ ਇਸਹੀ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੀ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਦਿਖਦਾ ਏ।

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਰਚਨਾ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮਤਾਬਕ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰਖਦਾ ਏ।

ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੇਈ ਕਰਸੀ ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਏ ਓਹ ਜੇਹੜਾ ਅੱਛਾ ਲਗਦਾ ਏ ਓਹ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਫਿਰੀ ਉਸੀ ਹੁਕਮ ਦੇਨੇ ਆਹਿ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਹੋਂਦਾ।

ਸੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੧॥

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਰਾਜਾ ਰਾਜਾ ਹੈ, ਉਨਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਰਹਨਾ ਠੀਕ ਹੈ। ੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ

ਸੁਣਿ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਏ ਹੇ ਨਿਰੰਕਰ ਸੁਰੂਪ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸਭ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕਹੰਦੇ ਨੇ।

ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਡੀਠਾ ਹੋਇ ॥

ਏ ਪਰ ਤੁਸ ਕਿਨਾ ਬਡਾ ਓ ਤਾਂ ਤਦੂੰ ਗੈ ਦਸੀ ਸਕਦਾ ਏ ਜੇਕਰ ਕੁਸੈ ਨੇ ਤੁਸੇਂਗੀ ਦਿਖੇਆ ਹੋਗ ਜਾਂ ਤੁਸੇਂਗੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੋਏ।

ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਏ ਅਸਲਿਯਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਉਸ ਸਗੁਨ ਰੂਪ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓ ਅਨੰਤ ਤੇ ਅਸੀਮ ਹੈ।

ਕਹਣੈ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਜੋ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਅੰਤ ਪਾ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਚੇ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਨਦੇ ਹਨ, ਓਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੀ ਅਵਿਭਾਜਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧॥

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਏ ਹੇ ਮੇਰੇ ਅਮਰ ਮਨੁਖ, ਤੂੰ ਪਰਮ, ਸੁਭਾਵ ਸਥਿਰ ਔਰ ਗੁਣਾਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੋ।

ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਕੇਤਾ ਕੇਵਡੁ ਚੀਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ, ਏ, ਏ ਤੁਸ ਕਿਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਓ, ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਜਾਨਦਾ। ਰੁਕਨਾ।

ਸਭਿ ਸੁਰਤੀ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥

ਏ ਜੇਹੜੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਧਿਆਨ ਚ ਲਗੇ ਦੇ ਹੇ, ਉਨੇ ਅਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਸਭ ਕੀਮਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਏ ॥ਸਭ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਜਾਨਨੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਗੁਰ ਗੁਰਹਾਈ ॥

ਏ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵੇਤ ਪ੍ਰਾਣਾਧਾਮੀ ਗੁਰੂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਭੀ

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਏ, ਏ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਥੋੜਾ ਸਾ ਭੀ ਸਮਝਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ੨॥

ਸਭਿ ਸਤ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭਿ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥

ਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ, ਸਾਰੇ ਤਪਸ਼ਯਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ

ਸਿਧਾ ਪੁਰਖਾ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਏ ਸਿਫਤਾ ਸਿਫਤ ਮਨੁਕਖੇਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਂਦੀ ਏ

ਸਿਧੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਏ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਪਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਿਯਾਂ ਨਹੀਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀ।

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥੩॥

ਏ, ਏ ਜੇਕਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਹ ਅਥਵੇ ਗੁਣ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ੩॥

ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ॥

ਏ ਕੋਈ ਕਹੰਦਾ ਏ ਅਕਲ ਪੁਰੁਖ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਏ ਬੇਚਾਰਾ ਕੀ ਆਖ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸਿਫਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਏ ਕੀਜੇ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੇਦ ਤੇ ਤੇਰੇ ਭਕਤਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇਰੀ ਸਤੁਤਿ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਕੰਨੈ ਭਰੋਚੇ ਦੇ ਨ।

ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ॥

ਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨ ਦੀ ਬੁਝਿ ਦੇਂਦੇ ਹੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੪॥੨॥

ਏ, ਏ, ਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਸਚਾ ਰੂਪ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਂਦੇ ਨੇ।

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ 1 ॥

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥

ਏ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਬ ਤਕ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤਕ ਹੀ ਮੈਂ ਜੀਵਿਤ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਮੁੜੇ ਧਰਮ ਨਾਮ ਵਿਸ੍ਰੁਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਸੁਖਾਂ ਕੋ ਮੂਰਤ ਸਮਝਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ੍ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਸੁਖ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਰਨ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਦਪੈਹਰ ਪੈਹਲੇਂ।

ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥

ਏ ਪਰ ਏਹੁ ਸਚਾ ਨਾਂ ਆਖਨਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਏ।

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ ॥

ਏ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੀ ਭ੍ਰੁਖ ਹੋਵੇ

ਉਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੁਖ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਤਾਂ ਓਹ ਇਛਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੈ ਸਾਰੇ ਦੁਖੇਂ ਗੀ ਨਾਸ਼ ਕਰਦੀ ਏ। ੧॥

ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਏ ਤੋ ਏ ਮਾँ ਏਸਾ ਨਾਮ ਕਯੋਂ ਭੂਲ ਜਾਊਂ?

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ , ਏ , ਏ ਓਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚ੍ਹ ਤੇ ਤਹੁਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸਚ੍ਹ ਹੈ । , ਏ ੧॥ ਰੁਕਨਾ ।

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਏ ਬਸ ਇਕ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਚ੍ਹੇ ਨਾਂ ਦਾ

ਆਖਿ ਥਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਏ ਵਾਸਾਦੀ ਮੁਨਿ ਏਹੁ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਥਕੀ ਗੇਦੇ ਨ ਪਰ ਓਹੁ ਇਸਦਾ ਮਹਤ੍ਵ ਨੇਏਂ ਸਮਝੀ ਸਕੇਆ ਏ।

ਜੇ ਸਭਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਆਖਣੁ ਪਾਹਿ ॥

ਏ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਕਠੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਨ

ਵਡਾ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਏ , ਏ ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਤਾਰੀਫ ਕਰਕੇ ਵਫ਼ਾਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਕੇ ਘਟਦਾ ਹੈ। ੨॥

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥

ਏ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾ ਮਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਦੇ ਸ਼ੋਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਚੁਕੈ ਭੋਗੁ ॥

ਏ ਓਹੁ ਦੁਨਿਆ ਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏਂ ਗੀ ਖਾਨੇ-ਪੀਨੇ ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਜੇਹੜਾ ਤੰਦੇ ਭੰਡਾਰ ਚ ਕਦੇਂ ਵੀ ਨੇਏਂ ਖਤਮ ਹੋਂਦਾ।

ਗੁਣੁ ਏਹੇ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਏ ਸਿਰਫ ਤੰਦੇ ਚ ਭਗਵਾਨ, ਦਾਨੇਸ਼ਵਰ ਜਨੇਹੁ ਗੁਣ ਨ ਤੇ ਕੁਸੈ ਹੋਰ ਨੇਏਂ।

ਨਾ ਕੇ ਹੋਆ ਨਾ ਕੇ ਹੋਇ ॥੩॥

ਏ , ਏ ਏਸਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੈਛੇਂ ਕਦੇਂ ਵੀ ਨੇਏਂ ਹਾ ਤੇ ਨਾ ਗੈ ਭਵਿਸ਼ਯ ਚ ਤੰਦੇ ਜਨੇਹੁ ਕੋਏਂ ਵੀ ਹੋਗਾ। ੩॥

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਏ ਜਿਨ੍ਹਾ ਬਡਾ ਖੁਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਏ, ਤਨ੍ਹਾ ਗੈ ਤੰਦੇ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵੀ ਤਤਨੇ ਗੈ ਬਡੇ ਨ।

ਜਿਨਿ ਦਿਨੁ ਕਰਿ ਕੈ ਕੀਤੀ ਰਾਤਿ ॥

ਏ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨ ਰਚਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਰਾਤ ਰਚਿਆ।

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ ॥

ਏ ਏਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਜੇਡਾ ਵੀ ਭੁਲਦਾ ਏ, ਓਹੁ ਘੁਣਿਤ ਏ।

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ ॥੪॥੩॥

ਏ, ਏ, ਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਬਿਨਾ ਮਨੁੱਖ ਸੰਕੀਰਣ ਜਾਤਿ ਦਾ ਹੈ।
, ਏ ੪॥ ੩॥

ਰਾਗੁ ਗੁਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਏ ਰਗੁ ਗੁਜਰੀ ਮਹਲਾ 4 ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਪੁਰਖਾ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਏ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਤਗੁਰੁ ਸਤਪੁਰੁਖ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਇਕ ਹੀ ਗੁਜਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ

ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਮੈਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਨਿਟ ਕੀੜਾ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਹੇ ਸਤਗੁਰੁ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਕਰੋ। ੧॥

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਮੇ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਏ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਗੁਰੁਦੇਵ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ।

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਰਹਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ, ਏ, ਏ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ, ਓ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਹਾਯਕ ਹੈ। ੧॥ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹੋ।

ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥

ਏ ਹੇ ਸਤਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਪਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰਿ ਦੇ ਭਕਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ ਤੇ ਜਪ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਓਹ ਭਾਗਯਸ਼ਾਲੀ ਹਨ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥੨॥

ਏ, ਏ ਕੀਜੇ ਉਸ ਹਰਿ ਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਾਨੇ ਕਰਨੇ ਹੈ ਉਂਦੇ ਭਕਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟਿ ਮਿਲਦੀ ਏ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਪਾਨੇ ਕਰਨੇ ਹੈ ਹਰਿ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਂਦੇ ਦਿਲੋਂ ਚ ਖਰਦਾ ਏ।

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗਹੀਣ ਜਮ ਪਾਸਿ ॥

ਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿ ਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚਖਿਆ ਯਾਨੀ ਓਹ ਜੀਵ ਜੇਠੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ, ਓਹ ਨਿਭਾਯ ਯਮ ਦੇ ਚੰਗੁਲ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹੀ ਆਏ ਪ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੇ ਪ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸਿ ॥੩॥

ਏ, ਏ ਉਨ ਧਰਮਤਿਆਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਾਪ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਪਾਂਦੇ, ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਭੀ ਅਭਿਸ਼ਾਪ ਹੈ। ੩॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਾਸਿ ॥

ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਪਾਨੇ ਆਲੇ ਹਰਿ ਭਕਤਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਪਰ ਜਨਮ ਕੋਲਾ ਪੈਹਲੋਂ ਭੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ ਨੇ ਲਿਖੇ ਦਾ ਸੁਖ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਹੋਂਦਾ ਏ।

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੪॥੪॥

ਏ, ਏ, ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਕਚਨ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਨਿਰੰਕਰ, ਧਨੁ ਹੈ ਓਹ ਅਛੀ ਸੰਗਤ ਜਿਸ ਤੋਂ ਹਰਿ ਰਾਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਭਕਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਜ਼ਾਨ ਦਾ ਜਯੋਤਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਿਏ ਹੇ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ ਦੇ ਨਾਮ ਪਰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ। ੪॥ ੪॥

ਰਾਗੁ ਗੁਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏ ਰਾਗਾ ਗੁਜਰੀ ਮਹਲਾ 5 ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਚਿਤਵਹਿ ਉਦਮੁ ਜਾ ਆਹਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਰਿਆ ॥

ਏ ਹੇ ਮਨ, ਤੁਸ ਕਧੋਂ ਸੋਚਦੇ ਓ, ਜਦੂੰ ਪੂਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਖੁਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ ਨੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਰਦਾ ਏ?

ਸੈਲ ਪਥਰ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਤਾ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਧਰਿਆ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਨਿਰੰਕਰ ਨੇ ਪਥਰੋਂ ਤੇ ਪਥਰੋਂ ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਏ ਦਾ ਖਾਨਾ ਤੈਧਾਰ ਕਰੀ ਚੁਕੇ ਦਾ ਏ। ੧॥

ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸੁ ਤਰਿਆ ॥

ਏ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਜੋ ਜਾਝਏ ਬੈਠੇ ਸੰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਓ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ, ਏ, ਏ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮ ਮੋਖ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਝੁਕੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਕੋਈ ਸੂਕੀ ਲਕੜੀ ਹਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੧॥ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹੋ।

ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਧਰਿਆ ॥

ਏ ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਪੁੱਤਰ, ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੋਂ ਚ ਕੁਥੈ ਕੀ ਆਸ਼੍ਰਧ ਨੇਝੈ ਹੋਂਦਾ।, ਏ, ਏ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਚ ਹਰ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਨਿਰੰਕਰ ਖੁਦ ਖਾਨੇ-ਪਾਨੀ ਦਾ ਭੰਤਜਾਮ ਕਰਦਾ ਏ, ਫਿਰ ਭਰ ਕਧੋਂ ਏ, ਓ ਮਨ? ੨॥

ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਹੇ ਮਨ ਭਉ ਕਰਿਆ ॥੨॥

ਓ ਮੇਰਾ ਮਨ, ਭਗਵਾਨ ਹਰ ਵਿਅਕਤਿ ਗੀ ਰੋਜੀ-ਰੂਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਏ, ਤੁਸ ਇਸ ਥਮਾਂ ਕਧੋਂ ਭਰਦੇ ਓ? ॥੨॥

ਉਡੇ ਉਡਿ ਆਵੈ ਸੈ ਕੋਸਾ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਬਚਰੇ ਛਰਿਆ ॥

ਏ ਪਲੇਸਿੰਗੋ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸੈਕੜੇਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਉਡਦੇ ਨ ਤੇ ਅਪਨੇ ਬਚੇਂ ਗੀ ਅਪਨੇ ਘੋਂਸਲੇ ਚ ਛੋੜੀ ਜੰਦੇ ਨ।

ਤਿਨ ਕਵਣੁ ਖਲਾਵੈ ਕਵਣੁ ਚੁਗਾਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿਆ ॥੩॥

ਏ, ਏ ਕੁਨ ਇਨ੍ਹੋਂ ਗੀ ਖਿਲਾਂਦਾ ਏ, ਕੁਨ ਇਨ੍ਹੋਂ ਗੀ ਖੇਡ ਖਿਲਾਂਦਾ ਏ, ਧਾਨੀ ਕੁਨ ਉਂਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਪੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਏ, ਉਂਦੇ ਜਵਾਬ ਚ ਉਂਦੀ ਮਾਂ ਅਪਨੇ ਬਚੇਂ ਗੀ ਦਿਲੈ ਚ ਧਾਦ ਕਰਦੀ ਏ ਤੇ ਏਹ ਉਂਦੀ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਨੀ ਜੰਦੀ ਏ।, ਏ

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਦਸ ਅਸਟ ਸਿਧਾਨ ਠਾਕੁਰ ਕਰ ਤਲ ਧਰਿਆ ॥

ਏ ਨਿਰੰਕਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨੌ ਖਜਾਨੇ ਤੇ ਅਠਾਰਹ ਤਪਲਭਿਧਾਨਾਂ ਅਪਨੀ ਹਥੇਲੀ ਪਰ ਰਖੇ ਨ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਰਿਆ ॥੪॥੫॥

ਏ, ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਮੈਂ ਸਦਾ ਏਸੇ ਅਮਰ ਮਨੁਖ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਗੀ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ, ਅਨੰਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ॥੪॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਸੋ ਪੁਰਖੁ

ਰਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ਸੌ ਪੁਰਾਖੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏ ਇਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਏ ਓਹ ਸਨਾਤਨ ਮਨੁਖ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵੇਂ ਚ ਸਰਵਵ्याਪੀ ਏ, ਪਰ ਫਿਰੀ ਭੀ ਓਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋਲਾ ਪਰੇ, ਦੁਰ੍ਗਮ ਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤ ਏ।

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਏ ਹੇ ਸਚੇ ਸ੍ਰਣਿਕਰਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਪੈਛੋਂ ਹਰ ਕੋਈਂ ਤੁੰਦੇ ਤਪਰ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾ, ਹੁਨ ਗੈ ਕਰਦਾ ਏ ਤੇ ਭਵਿਕ ਚ ਭੀ ਕਰਦਾ ਰੋਹਗ।

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀ ਤੂੰ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਏ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਤੁਹਾਡੀ ਸ੍ਰਣਿ ਹਨ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗ ਤੇ ਮੋਖ ਦਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੋ।

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਏ ਹੇ ਭਕਤੀ, ਤਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਦ ਕਰੋਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਨਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਔਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ।

ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਜੀ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਲਿਕ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਤੋ ਹੇ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਕ ਗਰੀਬ ਆਤਮਾ ਦੀ ਕੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਸ ਅਕਥਨੀਧ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਵਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ੧॥

ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੀ ਹਰਿ ਏਕੇ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਣਾ ॥

ਏ ਸਰਵਵ्याਪੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਘੁਸਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥

ਏ ਜਗ ਮੇਂ ਕੋਈਂ ਦਾਤਾ ਬਨ ਗਯਾ, ਕੋਈਂ ਭਿਖੁ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੇਯਾ ਏ ਭਗਵਾਨ, ਏ ਸਬ ਤੇਰਾ ਗਜਬ ਅਚਰਜ ਹੈ।

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਜੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥

ਏ ਤੂ ਖੁਦ ਦਾਤਾ ਤੇ ਖੁਦ ਭੋਗੀ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ।

ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥

ਏ ਤੂ ਪਰਬ੍ਰਹਮ ਹੋ, ਤੂ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਵਿਚ ਅਨੰਤ ਹੋ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੌਖਿਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

ਜੇ ਸੇਵਹਿ ਜੇ ਸੇਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨॥

ਏ, ਏ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ ਜੀਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਲਿਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ भावना ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ੨॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਸੇ ਜਨ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥

ਏ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਮਨ ਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਜ਼ਰਿਏ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਆਲੇ ਇੰਸਾਨ ਯੁਗੋਂ-ਯੁਗੋਂ ਸੁਖ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਨ।

ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਤੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥

ਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਮ ਲੂਪ ਟੂਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ ॥

ਏ ਜੇਹੜੇ ਡਰ ਥਮਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋਂਦੇ ਨ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਨ, ਓਹ ਉਂਦੇ ਜੀਵਨੈ ਥਮਾਂ ਜਨਮ-ਮਰਣ ਤੇ ਧਮਦੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਡਰ ਖਤਮ ਕਰੀ ਦਿੰਦਾ ਏ।

ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪਿ ਸਮਾਸੀ ॥

ਏ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚ ਸੋਚਨੇ ਆਲੇ ਸੇਵਾ ਦੀ भावना ਕਰੇ ਉਸ ਚ ਲੀਨ ਹੋਏ ਗੇ, ਤੇ ਦੁਖੇਂ ਦੇ ਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋਏ ਗੇ।

ਸੇ ਧੰਨੁ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ॥੩॥

ਏ, ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਨਾਰਾਧਣ ਸਵਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਧੰਨੁ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਉਨਕੇ ਲਿਏ ਖੁਦ ਕੋ ਬਲਿਦਾਨ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।, ਏ ਹੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ, ਭਕਤਾਂ ਕੇ ਦਿਲ ਤੇਰੀ ਭਕਤਿ ਕੇ ਅਨੰਤ ਖਜਾਨੇ ਸੇ ਭਰੇ ਹੈਂ।

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਜੀ ਭਰੇ ਬਿਅੰਤ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ, ਭਕਤਿ ਪੂਜਾ ਦੇ ਅਨੰਤ ਖਜਾਨੇ ਉਫਨਦੇ ਨ।

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥

ਏ ਤੇਰੇ ਭਕਤ ਤੇਰੀ ਸ਼੍ਰੁਤਿ ਗੀਤ ਗਾਂਦੇ ਨੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੂ ਬਹੁੰ ਤੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਦੇ ਹੋ।

ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਤਾਪਹਿ ਜਪਹਿ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਏ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਪ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਜ਼ਰਿਏ ਬਕਸ਼-ਬਕਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਜਾ ਤੇ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪੜਹਿ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆ ਖਟੁ ਕਰਮ ਕਰੰਤਾ ॥

॥ ਕਹੈ ਭਗਿ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਬਕਥ-ਬਕਥ ਸਾਸਤ੍ਰੇਂ ਤੇ ਸ੍ਰੁਤਿਏਂ ਦਾ ਅਧਧਨ ਕਰਿਐ ਤੇ ਸਾਤ ਕਰਮ ਧਰਮ ਜਨੇਹੁ
ਧਰਮ ਕਰਮੇਂ ਗੀ ਕਰਿਐ ਤੁੰਦੀ ਸ੍ਰੁਤਿ ਗਾਂਦੇ ਨ।

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੇ ਭਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥੪॥

ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਨਿਰੰਕਰ ਗੀ ਖੁਸ਼ ਕਰਨੇ ਆਲੇ ਸਾਰੇ ਭਕਤ ਭਕਤ ਦੁਨਿਆ ਚ ਭਲਾਇ ਨ।

ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਏ ਹੇ ਅਕਲ ਪੁਰਖ, ਤੂੰ ਅਪ੍ਰਮੇਧ ਪਰਬ੍ਰਹਮ, ਅਨੰਤ ਰੂਪ, ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਤੂੰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਏਕੇ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥

ਏ ਤੁਸ ਯੁਗ-ਯੁਗੋਂ ਚ ਇਕ ਓ, ਤੁਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਰੂਪ ਓ ਤੇ ਤੁਸ ਨਿਰੰਤਰ ਰਚਨਾਕਾਰ ਓ।

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਏ ਜੋ ਭੀ ਤੁਝੇ ਅਚਲੀ ਫਾਤ ਸ਼ੋਤੀ ਸ਼ੈ ਲਸ਼ ਸ਼ੋਤਾ ਸ਼ੈ , ਜੋ ਭੀ ਆਜ਼ ਸਵੇਚਾ ਵੇ ਕਧਤੇ ਸ਼ੈਂ ਲਸ਼ ਸ਼ੋਤਾ ਸ਼ੈ

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਉਪਾਈ ਜੀ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜਿ ਸਭ ਹੋਈ ॥

ਏ ਤੁਸੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪੈ ਗੀ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਗੀ ਬਨਾਯਾ ਏ ਤੇ ਇਸਗੀ ਰਚਨੇ ਦੇ ਬਾਦ ਤੁਸ ਭੀ ਇਸਗੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰੀ
ਓਡਦੇ ਓ।

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਜੀ ਜੇ ਸਭਸੈ ਕਾ ਜਾਣੈਈ ॥੫॥੧॥

ਏ , ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸ੍ਰੁਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾ ਜੋ
ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੀਵ ਨੂੰ ਜਾਨਦਾ ਹੈ

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਚਿਆਰੁ ਮੈਡਾ ਸਾਂਈ ॥

ਏ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕਰਤਾ ਤੂੰ ਸਚਾਈ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ।

ਜੇ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ , ਏ , ਏ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਚਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਜੋ ਭੀ ਦੇਨਾ ਹੈ, ਓਹ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ੧॥ ਰੁਕਨਾ ।

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਏ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ ਓਰ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਏ ਪਰ ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਪਦਾਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਦਯਾ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ਮਨਮੁਖਿ ਗਵਾਇਆ ॥

ਏ ਉਤਮ ਸਾਧਕ ਗੀ ਏਹ ਨਾਮ ਦਾ ਰਤ ਮਿਲਦਾ ਏ ਤੇ ਸਵੇਚਾ ਆਛੇ ਲੋਕ ਇਸਗੀ ਖੋਏ ਜੰਦੇ ਨ।

ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਵਿਛੋੜਿਆ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਤੁਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦੇ ਓ ਤੇ ਤੁਸ ਖੁਦ ਇਕ ਸਾਥ ਜੁੜਦੇ ਓ।, ਏ ੧॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥

ਏ ਹੇ ਮਗਵਾਨ ਤੂ ਇਕ ਨਦਿਆ ਹੋ, ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਾਂਡ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਲਹਰ ਹੈ।

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਏ ਤੇਰੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ॥

ਏ ਬ੍ਰਹਾਂਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਛੋਟੇ-ਬਡੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੇਰਾ ਅਚਰਜ ਹਨ।

ਵਿਜੇਗਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲੁ ॥੨॥

ਏ, ਏ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਕਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜੇਹੜਾ ਤੁੰਦੇ ਚ ਲੀਨ ਹਾ ਓਹੁ ਬਖਰਾ ਹੋਏ ਗੇਆ ਤੇ ਸੰਜੋਗ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਕੁਰਾ ਬੀ ਤੁੰਦੇ ਕਨੈ ਜੁੜੀ ਗੇਆ ਏ, ਧਾਨੀ ਤੁੰਦੀ ਕ੍ਰਪਾ ਕਨੈ ਜੇਹੜੇ ਸੰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇਏਂ ਮਿਲੀ, ਓਹੁ ਤੁੰਦੇ ਕੋਲਾ ਤੇ ਜੇਹੜੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋਲਾ ਬਕੁਰ ਹੋਏਂ ਗੇ ਮਿਲ ਗਯਾ ਸੰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਗਤ, ਤੇਰੀ ਭਕਤਿ ਮਿਲ ਜਾਏ। ੨॥

ਜਿਸ ਨੇ ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥

ਏ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਜਿਸਗੀ ਤੁਸ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਰਿਏ ਜ਼ਾਨ ਦੇਂਦੇ ਓ, ਓਹੁ ਗੈ ਇਸ ਪਛਤਿ ਗੀ ਜਾਨ ਸਕਦਾ ਏ।
ਫਿਰ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਸਮਝਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦ ਹੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਏ ਫਿਰ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਸਮਝਾਂਦਾ ਹੈ।, ਏ ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ ਗੀ ਧਾਦ ਕੀਤਾ ਏ, ਉਨੇਂਗੀ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਸੁਖ ਹਾਸਲ ਹੋਏਂ ਗੇਆ ਏ।

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਕਤਿ ਕਨੈ ਧਾਦ ਕਰਦਾ ਏ, ਉਸੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹਾਸਲ ਹੋਏਂ ਗੇਏ ਏ।

ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਏ, ਏ ਫਿਰ ਓਹੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਸਹਜਤਾ ਨਾਲ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੩॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥

ਏ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਰਚਨਾਕਾਰ ਹੋ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਏ ਤੇਰੇ ਸਿਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥

ਏ ਤੁਸ ਗੈ ਓ ਜੇਡਾ ਜੀਵ-ਜੰਤੁਏ ਦੇ ਅਯੂਬੇ ਗੀ ਰਚਦੇ ਤੇ ਤੁੰਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਓ ਤੇ ਤੁੰਦੇ ਬਾਰੇ ਚ ਸਬ ਕਿਸ਼ਾ ਜਾਨਦੇ ਓ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੪॥੨॥

ਏ , ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਕੀ ਓਰ ਮੁਝਨੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤਿ ਕੇ ਅੰਦਰ ਧਰ ਰਹਿਸਧ ਚਮਕਤਾ ਹੈ। ੪॥ ੨

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ 1 ॥

ਤਿਤੁ ਸਰਵਰਤੈ ਭਈਲੇ ਨਿਵਾਸਾ ਪਾਣੀ ਪਾਵਕੁ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ ॥

ਏ ਹੇ ਮਨ, ਤੁਸੀਂ ਏਸੇ ਸੰਸਾਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਰਸ, ਸਪਰਸ਼, ਗੰਧ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਪਿਆਸ ਦਾ ਅਗਾ ਹੈ।

ਪੰਕਜੁ ਮੋਹ ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਾਲੈ ਹਮ ਦੇਖਾ ਤਹ ਭੂਬੀਅਲੇ ॥੧॥

ਏ , ਏ ਤਥੇ ਆਸਕਿਤ ਦੇ ਕੀਚੜ ਵਿਚ ਫਾਂਸੇ ਤੇਰੇ ਬੁਝਿ ਦੇ ਪੈਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਕਿਤ ਦੀ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਬਧ ਸਕਨਗੇ ਅਸੀਂ ਤੁਸ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡੁਬਦੇ ਮਨ ਦੇ ਸਵੇਚਾ ਜੀਵ। ੧॥

ਮਨ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥

ਏ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ, ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਧਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ , ਏ , ਏ ਤੋ ਭਗਵਾਨ ਹਰੀ ਕੋ ਭੂਲਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਨਸ਼ਟ ਹੋਂਗੇ ਧਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਭੂਲਨੇ ਸੇ ਧਮਦੀ ਕਾ ਪਾਸ਼ ਗਲੇ ਮੈਂ ਗਿਰ ਜਾਏਗਾ। ੧॥ ਤਥੇ ਹੀ ਰਹੋ।

ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ॥

ਏ ਇਸ ਕਰਿਏ ਹੇ ਮਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ ਕੋਲਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾ ਸਦਗੁਣੀ ਤੇ ਜ਼ਾਨੀ ਨੇੜੇ ਆਂ, ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਮਹਾਨ ਮੂਰਖ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਨਿਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਗੇਆ ਏ।

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਾ ਜਿਨ ਤੂ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ ॥੨॥੩॥

ਏ , ਏ , ਏ ਹੇ ਨਾਨਕ, ਮੈਂ ਤੁਨ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲਿ ਅਰਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ 5 ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ ॥

ਏ ਏ ਇੰਸਾਨ, ਤੁਝੇ ਧਰ ਇੰਸਾਨ ਜਨਮ ਮਿਲ ਗਧਾ।

ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥

ਏ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਮਿਲਨ ਦਾ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੰਸਾਨ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਏ ਇਸਦੇ ਅਲਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗੇਦਾ ਸੰਸਾਰੀ ਕਾਮ ਤੁੰਦੇ ਲੇਵੇਂ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨੇਵੇਂ।

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥੧॥

ਏ, ਏ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਸੇਂ ਗੀ ਗੈ ਋ਸ਼ਿ-ਮੁਨਿ-ਸੰਤ ਦੀ ਸੰਗਤ ਚ ਤੁਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਸ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚ ਸੋਚਨਾ ਚਾਹਿਦਾ।
੧॥

ਸਰੰਜਾਮਿ ਲਾਗੁ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਕੈ ॥

ਏ ਇਸ ਕਰਿਏ ਇਸ ਸੰਸਾਰੀ ਸਮੁੰਦਰ ਗੀ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਚ ਲਗੇਓ।

ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ, ਏ, ਏ ਵਰਨਾ ਤੇਰੀ ਧਰਮ ਜਿੰਦਗੀ ਮਾਯਾ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਮੇਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ੧॥ ਤਥੇ ਹੀ ਰਹੋ।

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਕਮਾਇਆ ॥

ਏ ਹੈ ਮਨੁਖ, ਨਾ ਤੇ ਜਪ, ਤਪਸ਼ਿਆ ਨ ਸੰਧਰਮ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਪੁੰਯ ਕਾਮ ਕਰ ਕੇ ਧਰਮ ਕਮਾਯਾ।

ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਨ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਏ ਨਾ ਹੀ ਸੰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਧਿਆਨ ਕੀਤੀ।

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਚ ਕਰੰਮਾ ॥

ਏ ਹੈ ਨਾਨਕ, ਅਸ ਮੰਦ ਮੰਦ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਆਲੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਾਂ।

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ ॥੨॥੪॥

ਏ, ਏ, ਏ ਮੇਰੇ ਸਾਮਨੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨੇ ਕਾ ਇੱਜ਼ਤ ਰਖਨਾ। ੨॥ ੪॥

ਅਰਦਾਸ

ਦੁਆ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਇਕ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਜੀਤ ਅद्भुत ਗੁਰੂ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

ਆਦਰਯੋਗ ਤਲਵਾਰ (ਬੁਰੇ ਕਰਨੇ ਆਲੇ ਦੇ ਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਪਰਮਾਤਮਾ) ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰਨ!

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥

ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਕੀ ਗਈ ਆਦਰਯੋਗ ਤਲਵਾਰ ਕਾ ਓਡ।

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ ॥

ਪੈਛੇ ਤਲਵਾਰ (ਬੁਰੇ ਕਰਨੇ ਆਲੇ ਦੇ ਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਪਰਮਾਤਮਾ) ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ; ਫਿਰ ਨਾਨਕ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ (ਉਸ ਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕੋ)।

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ ॥

ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ, ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ; ਓਹ੍ ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ! (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਔਰ ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਹਰ ਰਾਧ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੋ ਔਰ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸ ਡਿਠੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥

ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ, ਜਿਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਨੇ ਕਨੈ ਸਾਰੇ ਪੀੜ ਲੁਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨ। (ਉਂਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰ ਟਿਕਨਾ)

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗੀ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਫਿਰ ਨੌ ਸ੍ਰੋਤ ਆਤਮਕ ਧਨ ਦੇ ਜਲਦਬਾਜੀ ਚ ਤੁੰਦੇ ਘਰ ਔਗਨ।

ਸਭ ਥਾਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥

ਓ ਭਗਵਾਨ ! ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਹਰ ਥਾਏ ਪਰ ਅਸੇਂਗੀ ਰਸਤਾ ਦਸਿਐ ਸਾਫ਼ੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥

ਆਦਰਯੋਗ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਧਿਆਨ ਕਰੋ (ਉਨਕੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਰ ਟਿਕਨਾ)।
ਓ ਭਗਵਾਨ ! ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਹਰ ਥਾਹੈ ਪਰ ਅਸੇਂਗੀ ਰਸਤਾ ਦਸਿਐ ਸਾਫੀ ਮਦਦ ਕਰੋ।

ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਆਦਰਯੋਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚ ਨਿਹਿਤ ਦਸ ਰਾਜਾਏ ਦੀ ਦਿਵ੍ਯ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੀ ਸੋਚੋ ਤੇ ਮਨਨ ਕਰੋ ਤੇ
ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਿਵ੍ਯ ਸਿੱਖਿਆ ਚ ਮੋੜੋ ਤੇ ਉਂਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਸੁਖ ਪਾਓ; ਉਚਾਰ
ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਭੁਤ ਭਗਵਾਨ) !

**ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ,
ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੇ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਪੰਜ ਪ੍ਰਿਯਜਨੇਂ ਦੇ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰੇਂ ਦੇ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ); ਚਾਲੀਸ ਸ਼ਹੀਦੀਂ ਦਾ; ਅਦਮ੍ਯ ਵਫ਼ਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇ
ਵੀਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ; ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗ ਚ ਡੁਬੀ ਦੀ ਭਕਤੀ ਦਾ; ਨਾਮ ਚ ਲੀਨ ਹੋਨੇ ਆਲੇਂ ਦਾ; ਉਨੇਂ ਲੋਕੇਂ ਦਾ ਜੇਹੜੇ
ਨਾਮ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਅਪਨਾ ਖਾਨਾ ਸਾਥੀ ਚ ਭੰਡਦੇ ਹੋ; ਮੁਫਤ ਰਸੋਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਆਲੇਂ ਦਾ;
(ਸਚਾਈ ਹੀ ਬਚਾਨੇ ਆਸ਼ਟੇ) ਅਪਨੀ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਨੇ ਆਲੇਂ ਦਾ; ਉਨੇਂ ਲੋਕੇਂ ਦਾ ਜੇਹੜੇ ਦੁਆ ਦੀ ਖਾਮੀਏਂ ਹੀ
ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ; ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗੇਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ੁਫ਼ ਤੇ ਸਚੇ ਭਕਤ ਹੋ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਭੁਤ
ਭਗਵਾਨ) !

**ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ,
ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ
ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!**

ਸੋਚੋ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੱਖ ਮਰਦੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਨਾਨਿਆਂ ਦੀ ਅਨੋਖੀ ਸੇਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਸਿਰ ਬਲਿਦਾਨ ਕੀਤਾ ਲੇਕਿਨ ਅਪਨਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ; ਜਿਨੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਜੋੜ ਕੋਲਾ
ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰੀ ਲੇਤਾ; ਜਿਸਨੇ ਉਂਦੀ ਖੋਪੜੀ ਕਢੀ ਲੇਈ; ਜੇਹੜੇ ਬੜੀ ਗੇਏ ਹੋ ਤੇ
ਪਹਿਏਂ ਉਪਰ ਧੁਮਦੇ ਹੋ ਤੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋਈ ਗੇਏ ਹੋ; ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਆਰੀ ਕਰੇ ਕਟੇ ਗੇ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਿੰਦਾ
ਚਮੜੀ ਕਢੀ ਗੇਈ ਹੀ; ਗੁਰਵਾਰਾ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਕਾਧਮ ਰਖਣ ਵਾਸਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ;
ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖ ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨੇਈ ਕੀਤਾ; ਜਿਨੇ ਅਪਨਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਰਖੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਲੰਬੇ ਬਾਲੇਂ
ਹੀ ਆਖਰੀ ਸਾਂਸ ਤਕਰ ਬਚਾਈ ਲੇਤਾ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਭੁਤ ਭਗਵਾਨ) !

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਅਪਨੇ ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੀਟੇਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਉਪਰ ਮੋੜੋ; ਉਚਾਰ ਵਾਹੇ ਗੁਰੂ (ਅਦ੍ਭੁਤ

भगवान्) !

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ।

ਪੈਛੇ ਸਾਰੇ ਆਦਰਯੀਯ ਖਾਲਸਾ ਏਹ੍ ਗੁਹਾਰ ਲਾਂਦੇ ਨ ਜੇ ਓਹ੍ ਤੁੰਦੇ ਨਾਂਝ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨ; ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਤੇ ਸੁਖ-ਸੁਵਿਧਾ ਝਸ ਚਾਲ੍ਲੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਜਰਿਏ ਹੋਨ।

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹਿ,
ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੇ ਜੀ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

जित्थे आदरणीय खालसा होवे, अपनी रक्षा ते कृपा दे; मुफ्त रसोई ते तलवार कदें बी असफल नेई होऐ; अपने भक्तों की इज्जत बनाए रखना; सिक्ख लोकें गी जीत देओ; आदरणीय तलवार हमेशा साढ़ी मदद च आवै; खालसा गी सदा इज्जत मिलै; उचार वाहे गुरु (अद्भुत भगवान) !

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਂਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੇ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!!!

मेहरबानी करियै सिक्खें गी सिक्ख धर्म दा वरदान, लंबे बालें दा वरदान, सिक्ख नियमें दा पालन करने दा वरदान, दिव्य ज्ञान दा दान, दृढ़ विश्वास दा वरदान, विश्वास दा वरदान ते नाम दा सबने थमां बड्डा दान देओ। ऐ रब ! कोयर, हवेली ते बैनर हमेशा लेई मौजूद होन; सच्चाई दी कदे जीत होवे; उचार वाहे गुरु (अद्भुत भगवान) !

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

सारे सिक्खां दे मन विनम्र बने ते उंदी बुद्धि गी उंचाई पर रखे; ऐ रब ! तेरे हो ज्ञान दे रक्षक।

ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ.....ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।

हे सच्चे पिता, वाहे गुरु ! तुस नम्र लोकें दा इज्जत ओ, लाचारें दी शक्ति ओ, आश्रयहीनें दी आश्रय ओ, अस नम्रता कत्रे तुंदी मौजूदगी च प्रार्थना करदे आं.....(इत्ये कीती गोदी मौके जां प्रार्थना दा स्थान लैओ)।

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

उपरली प्रार्थना पढ़ने च साढ़ी गलतियां ते कमीं गी मेहरबानी करियै माफ करो। मेहरबानी करके सब दे उद्देश्य पूरा करो।

ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤ ਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਿਐ ਅਸੇਂਗੀ ਤਨੇਂ ਸਚੇ ਭਕਤੋਂ ਕਨੈ ਮਿਲਨੇ ਦਾ ਕਮ ਕਰੋ ਜਿੰਦੇ ਕਨੈ, ਅਸ ਤੁੰਦਾ ਨਾਂਝ ਧਾਦ ਕਰੀ ਸਕਚੇ ਤੇ ਤੁੰਦਾ ਮਨਨ ਕਰੀ ਸਕਨੇ ਆਂ। ਏ ਰਬ ! ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਜਰਿਐ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਤਦਾਤ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਤੇਰੀ ਮਰਜੀ ਦੇ ਸੁਤਾਬਿਕ ਸਾਰੇ ਤਰਕੀ ਹੋਵੇ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

ਖਾਲਸਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਏ; ਸਾਰੀ ਜੀਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੀਤ ਏ।

आत्मा दी यात्रा पर निकलो: अपनी आत्मा गी पोशित करो

अपनी आध्यात्मिक यात्रा गी उंचाई पर लेई जाने ते जीवन च गहरा अर्थ हासल करने आस्तै अभ्यास दी खोज करो।

यात्रा लेई सिक्ख धर्म दे त्रै बुनियादी सिद्धांत:

नाम जपना: दिव्य स्मरण करना

किरात करनी: ईमानदारी कत्रे कम्म करो

वंद छकना: दूजे नाल सांझा करना

आध्यात्मिक मुक्ति (मुक्ति) ते न्यायपूर्ण समाज दी ओर सानु मार्गदर्शन करो। गुरु ग्रंथ साहब च निहित एह सिद्धांत सिक्ख जीवन दी आधारशिला बनांदे न।

चौथा गुरु राम दास जी दी रोजमर्रा दे अभ्यास आस्तै बुद्धि: गुरु ग्रंथ साहब (पृष्ठ 305-306) च ओह इक सिख दे रोजमर्रा दे आध्यात्मिक यात्रा दे बारे च गहरी जानकारी दिंदे न:

दिन दा पैहला कम्म: गुरु दा इक सच्चा चेला हर दिन दी शुरुआत प्यार कत्रे दिव्य स्मरण कत्रे करदा ऐ।

तन ते मन गी शुद्ध करो: जल्दी उठो, नहाओ, ते परमात्मा दी याद च डुबकी लाओ, अपनी आत्मा गी दिव्य अमृत च नहाए दा एहसास करो।

स्मरण दे जरिए रिहाई: गुरु दी शिक्षा दा पालन करना ते भक्ति कत्रे परमात्मा दे नांS गी याद करने कत्रे सांसारिक लगाव दे कारण होने आह्ने दुख ते अंदरूनी उथल-पुथल दूर होई जंदे न।

गाओ ते चिंतन करो: लगातार ईश्वरीय स्तुति गाओ ते अपने पूरे रोजमर्रा दे कम्मं च ईश्वरीय नाम उप्पर चिंतन करो।

शांति दा बीकन बनो : जो गुरु दा अनुयायी हर सांस नाल प्यार नाल ईश्वरीय नाम याद करदा है, ओ निश्चित ते प्रेरणादायक आत्मा बण जांदा है।

दिव्य प्रज्ञा पाओ : गुरु इस गहरी ज्ञान गी उन लोकें गी दिंदा ऐ जिनेंगी अपनी कृपा हासल होई ऐ।

दूजे गी प्रेरित करो: गुरु नानक उस शिष्य गी प्रणाम करदे न जेहड़ा न सिर्फ परमात्मा दा नांS याद करदा ऐ बल्कि दूएंगे गी बी इ'यां करने लेई प्रेरित करदा ऐ।

दुर्लभ ते अनमोल आत्माएं: सच्चे समर्पित व्यक्ति दुर्लभ न, फिरी बी उंदी परमात्मा दी स्मरण कन्नै आध्यात्मिक रूप च अनगिनत होर लोकें गी फायदा होंदा ऐ।

नकारात्मकता कोला बचो: गुरु दी शिक्षाएं गी नजरअंदाज करने आहें कोला अपने आप गी दूर करो ते आध्यात्मिक अज्ञानता दे चक्र च फसे दे रौहो। तुंदी मौजूदगी च मिट्टी-मीठी बोलने आहें पर तुंदी पीठ पिच्छे नकारात्मकता फैलाने आहें कोला सावधान रौहो।

सफर दे वास्ते दर्शन

सिक्ख धर्म दे दर्शन दी खासियत ऐ तर्क, व्यापकता ते आध्यात्मिक ते भौतिक दुनिया दे प्रति इसदा "बिना फ़िल" दृष्टिकोण। इसदा धर्मशास्त्र सादगी कन्नै चित्रत ऐ। सिक्ख नैतिकता च व्यक्ति दे आत्म-प्रति कर्तव्य ते समाज दे प्रति कर्तव्य (संगत) च कोई टकराव नेई ऐ।

सिक्ख धर्म गुरु नानक ने कोई 500 साल पहले स्थापित सब तों कम उम्र दा विश्व धर्म है। एह इक परमात्मा ते ब्रह्मांड दे सृष्टिकर्ता (वाहेगुरु) दे विश्वास उपपर जोर दिंदा ऐ। एह अनन्त आनंद दा इक साधारण सीधा रस्ता पेश करदा ऐ ते प्रेम ते सार्वभौमिक भाईचारे दा संदेश फैलांदा ऐ। सिक्ख धर्म सख्ती कन्नै इकेश्वरवादी आस्था ऐ ते परमात्मा गी इकमात्र ऐसा मनदा ऐ जेहड़ा समें जां स्थान दी सीमा दे अधीन नेई ऐ। सिक्ख धर्म दा मानना ऐ जे इक गै परमात्मा ऐ, जेहड़ा सृष्टिकर्ता, पोशक, विनाशक ऐ ते मनुक्खी रूप नेई लैंदा। अवतार दे सिद्धांत दी सिक्ख धर्म च कोई जगह नेई ऐ। इस च देवी-देवता ते होर देवताएं गी कोई मूल्य नेई दिता जंदा।

सिक्ख धर्म च नैतिकता ते धर्म इक साथ चलदे न। आध्यात्मिक विकास दी दिशा च कदम रखने आस्तै रोजमर्रा दे जीवन च नैतिक गुणें दा संस्कार करना ते गुणें दा अभ्यास करना होगा। ईमानदारी, करुणा, उदारता, धैर्य ते नम्रता जनेह् गुण प्रयासें ते दृढ़ता कन्नै गै पैदा होई सकदे न। साढ़े महान गुरुएं दे जीवन इस दिशा च प्रेरणा दा स्रोत ऐ।

सिक्ख धर्म सिखांदा है कि मनुख दे जीवन दा लक्ष्य जन्म-मरण दा चक्र तोड़ के परमात्मा विच विलीन होना है। गुरु दी शिक्षा दा पालन, पवित्र नाम (नाम) दा ध्यान ते सेवा ते दान दे कम्में गी पूरा करियै एह पूरा कीता जाई सकदा ऐ।

नाम मार्ग परमात्मा दी याद च रोजाना भक्ति पर जोर दिंदा ऐ। मुक्ति हासल करने आस्तै पंज भावनाएं अर्थात काम (इच्छा), क्रोध (क्रोध), लोआभ (लोभ), मोह (संसारिक लगाव) ते अहंकर (गर्व) गी नियंत्रित करना पौंदा ऐ। सिक्ख धर्म च उपवास ते तीर्थ, शगुन ते तप जनेह् संस्कार ते नियमित प्रथाएं गी नकार दिता जंदा ऐ। मनुक्खी जीवन दा लक्ष्य परमात्मा कन्नै विलीन होना ऐ ते एह गुरु ग्रंथ साहब दी शिक्षाएं दा पालन करियै पूरा होंदा ऐ। सिक्ख धर्म च भगती मार्ग या भक्ति दे मार्ग पर जोर दिता जंदा ऐ। एह, हालांकि, जियान मार्ग (ज्ञान दा मार्ग) ते करम मार्ग (कर्म दा मार्ग) दे महत्व गी पन्छानदा ऐ। एह आध्यात्मिक लक्ष्य तकर पुज्जने आस्तै परमेश्वर दी कृपा हासल करने दी लोड़ उपपर सारें शा मता जोर दिंदा ऐ।

सिक्ख धर्म इक आधुनिक, तार्किक ते व्यावहारिक धर्म ऐ। एह मनदा ऐ जे सामान्य परिवार-जीवन (ग्राहस्त) मुक्ति च कोई बाधा नेई ऐ। मुक्ति हासल करने आस्तै ब्रह्मचर्य जां संसार दा त्याग जरूरी नेई ऐ। संसारी बीमारियें ते प्रलोभनें दे बिच्च विरक्त जीना संभव ऐ। इक भक्त गी दुनिया च जीना चाहिदा ते फिर बी अपना सिर सामान्य तनाव ते उथल-पुथल कोला उपपर गै रक्खना चाहिदा। उसी इक विद्वान सिपाही होना चाहिदा, ते परमात्मा आस्तै संत होना चाहिदा।

सिक्ख धर्म इक विश्वव्यापी ते "धर्मनिरपेक्ष धर्म" ऐ ते इस चाल्ली जाति, पंथ, जाति जां लिंग दे आधार उपपर सारे भेदें गी नकारदा ऐ। एह मनदा ऐ जे परमात्मा दी नजर च सारे मनुक्ख बराबर न। गुरुएं महिलाएं दी बराबरी उपपर जोर दिता ते महिला शिशु हत्या ते सती (विधवा जलाने) प्रथा गी नकार दिता। उने विधवा पुनर्विवाह दा बी सक्रिय प्रचार कीता ते पुरदाह प्रणाली (घूंघट पहिने आली महिलाएं) गी नकार दिता। मन गी उंदे उपपर केंद्रित रखने आस्तै पवित्र नांS (नाम) दा ध्यान करना ते सेवा ते दान दे कम्में गी पूरा करना होग। ईमानदार कम्म (किरात कर्ण) दे जरिए अपनी रोजी-रूटी कमाने दा इज्जत समझेआ जंदा ऐ न कि भीख मंगने जां बेईमानी दे साधनें कत्रै। वंद छकना, दूजे नाल सांझा करना, समाजी ज़िम्मेदारी बी है। व्यक्ति थमां जरूरतमंद लोकें दी मदद करने दी उम्मीद ऐ, दसवंध (उसदी कमाई दा 10%) दे राएं। सेवा, सामुदायिक सेवा बी सिक्ख धर्म दा अभिन्न अंग ऐ। हर गुरवारा च पाई जाने आली ते हर धर्म दे लोकें लेई खुल्ली मुफ्त सामुदायिक रसोई (लंगर) इस सामुदायिक सेवा दी इक अभिव्यक्ति ऐ।

सिक्ख धर्म आशावाद ते उम्मीद दी वकालत करदा ऐ। एह निराशावाद दी विचारधारा गी नेई मनदा। गुरुएं दा मानना हा जे इस जीवन दा इक मकसद ते इक लक्ष्य ऐ। एह आत्म ते परमात्मा दे एहसास दा मौका दिंदा ऐ। इत्थूं तगर जे मनुक्ख अपने कम्में दा जिम्मेदार बी ऐ। ओह अपने कम्में दे नतीजें थमां छूट दा दावा नेई करी सकदा। इस आस् ते उसी अपने कम् में च बड़ा सतर्क रौहना चाईदा।

सिक्ख शास्त्र गुरु ग्रंथ साहब सनातन गुरु है। एह इकमात्र धर्म ऐ जिसने पवित्र कताब गी धार्मिक गुरु दा दर्जा दिता ऐ। सिक्ख धर्म विच जिंदा इंसान गुरु (देहधारी) दी जगह नहीं।

महिलाओं की भूमिका

सिक्ख धर्म दे सिद्धांतें च आक्खेआ गेआ ऐ जे महिलाएं दी आत्मा पुरुषें दे समान ऐ ते उंदी आध्यात्मिकता गी खेती करने दा बराबर अधिकार ऐ। ओह धार्मिक मंडली दी अगुवाई करी सकदे न, अखंड मार्ग (पवित्र शास्त्रें दा लगातार पाठ) च हिस्सा लैई सकदे न, कीर्तन (मंडली च भजन गाना), ग्रंथी (पुरोहित) दे तौर उप्पर कम्म करी सकदे न। ओह सारे धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक ते धर्मनिरपेक्ष गतिविधियें च हिस्सा लैई सकदे न। सिक्ख धर्म पैहे बड्डे विश्व धर्म हे जेह्ड़े पुरुषें ते महिलाएं गी बराबरी दिंदे हे। गुरु नानक, ने लैंगिक आधारित समानता दा प्रचार कीता, ते उंदे बाद आने आले गुरु ने महिलाएं गी सिक्ख पूजा ते अभ्यास दी सारी गतिविधियें च पूरी चाल्ली हिस्सा लैने लेई प्रोत्साहित कीता।

गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“स्त्रियां ते मर्द, सारें गी परमात्मा दी रचना ऐ। एह सब परमात्मा दा नाटक ऐ। नानक आखदा ऐ, तेरी सारी सृष्टि भलाई ते पवित्र ऐ” -एसजीजीएस पृष्ठ 304

सिख इतिहास ने महिलाएं दी भूमिका गी दर्ज कीता ऐ जेह्ड़ी उनेंगी पुरुषें दी सेवा, भक्ति, बलिदान, ते बहादुरी च बराबर दा चित्रण करदी ऐ। महिलाएं दी नैतिक गरिमा, सेवा, ते आत्मबलिदान दे मते सारे उदाहरण सिक्ख परंपरा च लिखे गेदे न।

सिक्ख धर्म दे मताबक पुरुष ते जनानी इक सिक्के दे दो पास्से होंदे न। परस्पर रिश्तें ते परस्पर निर्भरता दी व्यवस्था च जित्थें मनुक्ख जनानी कोला जन्म लैदा ऐ, ते जनानी पुरुष दे बीज थमां पैदा होंदी ऐ। सिक्ख धर्म दे मताबक मर्द बिना जनानी दे अपने जीवन च सुरक्षित ते पूरा महसूस नेई करी सकदा ते पुरुष दी सफलता दा सरबन्ध उस जनानी दे प्यार ते समर्थन कन्नै ऐ जेह्ड़ी उसी अपनी जिंदगी सांझा करदी ऐ, ते उल्टा बी। गुरु नानक ने कहा:

"[एह] इक जनानी ऐ जेह् डी दौड़ गी चलांदी ऐ" ते एह जे असेंगी "स्त्री गी शापित ते निंदा कीती गेदी नेई समझनी चाहिदी, [जद्व] जनानी थमां नेता ते राजा पैदा होंदे न।" एसजीजीएस पृष्ठ 473 ऐ।

उद्धार: हेक अहम गाल कूं उठावण कित्ते हे कि क्या कोई धर्म जनानी कूं उद्धार हासिल करण, इथांह परमेश्वर दा एहसास या उच्चतम आध्यात्मिक क्षेत्र कूं हासिल करण एच सक्षम समझदा हे। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“सब जीवां विच प्रभू व्याप्त है, प्रभू सारे रूपां विच नर-नारी विच व्याप्त है” (गुरू ग्रंथ साहब, पृ.605)।

गुरु ग्रंथ साहब दे उपरले कथन तों परमात्मा दा प्रकाश दोनों लिंगां नाल बराबर टिकदा है। इस करिए गुरु दी शिक्षाएं दा पालन करियै पुरुष ते जनानी दोनों बराबर मुक्ति हासिल करी सकदे न।

कई धर्मा विच जनानी नूं मरद दी अध्यात्म विच बाधा समझया जांदा है, पर सिख धर्म विच नहीं। गुरु इस गल्ल गी नकारदे न। 'सिख धर्म पर वर्तमान विचार' च ऐलिस बसर्के ने आखेआ ऐ जे

"पैहले गुरु ने जनानी गी पुरुष दे बराबर बनाई दिता...स्त्री पुरुष आस्ते बाधा नेई ही, पर परमात्मा दी सेवा करने ते मुक्ति दी तलाश च इक साथी ही"।

ब्याह: गुरु नानक ने गृहस्थ दी सिफारिश कीती—गृहस्थ दा जीवन, ब्रह्मचर्य ते त्याग दे बजाय पति-पत्नी बराबर दे साथी हे ते दोनों उपर निष्ठा दा हुक्म दिता गेदा हा। पवित्र श्लोकें च घरेलू सुख गी इक पोषित आदर्श दे रूप च पेश कीता गेदा ऐ ते ब्याह ने परमात्मा कन्नै प्रेम दी अभिव्यक्ति आस्तै इक दौड़दा रूपक उपलब्ध करोआया हा। शुरुआती सिक्ख धर्म दे कवि ते सिख सिद्धांत दे आधिकारिक व्याख्याकार भाई गुरदास होरें महिलाएं गी बड़ा श्रद्धांजलि अर्पित करदे न। ओह आखदा ऐ:

"एक जनानी, अपने माता-पिता दे घर च पसंदीदा ऐ, अपने पिता ते मां दे प्यारे ऐ। अपने ससुराल दे घर च, ओह परिवार दा स्तंभ ऐ, उंदी सौभाग्य दी गारंटी ऐ... आध्यात्मिक बुद्धि च हिस्सा लैदी ऐ।" ते आत्मज्ञान ते उदात्त गुणें कन्नै संपन्न, इक जनानी, मनुक्ख दा दूआ आधा हिस्सा, उसी मुक्ति दे दरवाजे तगर पजांदी ऐ।" (वरण, वि. 16) ऐ।

बराबर दा दर्जा: पुरुष ते महिलाएं दे बराबर दा दर्जा सुनिश्चित करने आस्तै गुरुएं दीक्षा, शिक्षा जां संगत (पवित्र संगति) ते पंगाट (इक साथ खाना) गतिविधियें च हिस्सा लैने दे मामलें च लिंगें च कोई भेद नेई कीता। महिमा प्रकाश सरूप दास भल्ला हुंदे मुजब गुरु अमर दास होरें महिलाएं आसेआ घूंघट दे इस्तेमाल च बेइज्जती कीती। उने जनानियां गी चलें च किश समुदायें दी निगरानी करने दा कम्म सौंपेआ ते सती दे रिवाज दे खिलाफ प्रचार कीता। सिक्ख इतिहास च केई महिलाएं दे नां दर्ज न, जि'यां माता गुजरी माई भगो, माता सुंदरी, रानी साहब कौर, रानी सदा कौर ते महारानी जिंद कौर, जिनेंगी अपने समें दी घटनाएं च महत्वपूर्ण भूमिका निभाई ही

शिक्षा : सिक्ख धर्म च शिक्षा गी बड़ा जरूरी मन्नेआ जंदा ऐ। एह कुसै बी दी सफलता दी कुंजी ऐ। एह व्यक्तिगत विकास दी प्रक्रिया ऐ ते एह गै कारण ऐ जे 3 गुरु ने मते सारे स्कूल स्थापित कीते। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

"सब दिव्य ज्ञान ते चिंतन गुरु दे जरिए हासल होंदा ऐ" (गुरु ग्रंथ साहब, पृ.831)।

सारें लेई शिक्षा जरूरी ऐ ते हर इक गी बेहतरीन बनाने लेई कम्म करना होग। 3 गुरु ने भेजे गए सिख मिशनरी च 52 जनानियां ही। 'सिख महिलाएं दी भूमिका ते स्थिति' च डा. मोहिन्दर कौर गिल लिखदे न जे "गुरु अमर दास गी यकीन हा जे कुसै बी शिक्षा गी उसलै तकर जड़ें नेई पाई सकदी जिसलै तकर ते जटूं तकर ओह महिला लोकें आसेआ स्वीकार नेई कीती जंदी"।

कपड़े ते पाबंदियां: महिलाएं गी घूंघट नेई लाने दी लोड़ दे अलावा सिख धर्म ड्रेस कोड दे बारे च इक साधारण पर बड़ा जरूरी बयान दिंदा ऐ। एह गल्ल सारे सिक्खें पर लागू होंदी ऐ चाहे ओह लिंग दी परवाह नेई करदे। गुरु ग्रंथ साहब च आखदा ऐ,

“उन कपड़े गी पहिने थमां बचो जिंदे च शरीर असहज होंदा ऐ ते मन बुरे विचारें कन्नै भरोचे दा होंदा ऐ।” एसजीजीएस, पृष्ठ 16 ऐ

इस चाल्ली सिक्खें गी एहसास होग जे किस चाल्ली दे कपड़े दिमाग गी बुरे विचारें कन्नै भरदे न ते उनेंगी उंदे कोला बचना चाहिदा। सिख महिलाएं गी किरपन (तलवार) ते होरनें कन्नै अपने बचाव दी उम्मीद ऐ, एह महिलाएं आस्तै बेजोड़ ऐ कीजे इतिहास च एह पैह्ली बारी ऐ जे महिलाएं थमां अपने बचाव दी उम्मीद कीती जंदी ही ते उनेंगी शारीरिक सुरक्षा आस्तै पुरुषें पर निर्भर होने दी उम्मीद नेई ऐ।

SGGS Quotes: “धरती ते आसमान च, मैं कोई सेकंड नेई दिक्खदा। सारी जनानियां ते मर्दे च उंदी रोशनी चमकी दी ऐ। ” Sggs Page 223. जनानी तों मर्द पैदा होंदा है; जनानी दे अंदर आदमी गर्भवती होंदा है; जनानी नाल ओह सगाई हो जांदा है ते शादी कर लैंदी है। नारी उस दा दोस्त बण जांदी है; जनानी दे जरिए आने वाली पीढ़ियां आंदीयां ने। जदों उसदी जनानी मरदी है तां ओह दूजी जनानी दी तलाश करदा है स्त्री गी ओह बन्नी जंदा ऐ तां उसी बुरा कीS आखना ऐ ?

दहेज दे बारे च: “हे मेरे रब, मेरा ब्याह दा तोहफा ते दहेज दे रूप च अपना नाम देओ।” श्री गुरु राम दास जी, पृष्ठ 78, पंक्ति 18 एसजीजीएस

पुरदाह दे अमल दे बारे च: “रहना, रहना, हे बहू - अपने चेहरे गी परदे कन्नै नेई ढकना। अंत च, इस कन्नै तुसेंगी आधा खोल बी नेई औग। तुंदे कोला पैह्ले आह्ला अपने चेहरे पर पर्दा लांदा हा।” ; परमात्मा दी स्तुति। -पृष्ठ 484, एसजीजीएस

जनानियां ते सचमुच सारें आत्माएं गी आध्यात्मिक जीवन जीने लेई सख्ती कन्नै प्रोत्साहित कीता जंदा हा: “आओ, मेरी प्यारी बहनें ते आध्यात्मिक साथी; मिगी अपने गले च नेड़में कन्नै गले लाओ। आओ इकट्ठे होई जाचे, ते साढ़े सर्वशक्तिमान पति प्रभु दी कहानियां सुनाचे।”-गुरु नानक , पृष्ठ 17, एसजीजीएस।

“मित्र, बाकी सारे पहनने सुख गी बर्बाद करदे न, अंगें गी जेहड़ा पहनना यातना ऐ, ते गंदी सोच कन्नै मन गी भरदा ऐ”-एसजीजीएस पृष्ठ 16

विजुअल हो

पगड़ी इक सिख दा अविभाज्य हिस्सा ऐ ते हमेशा रेहा ऐ। लगभग 1500 ई. ते सिक्ख धर्म दे संस्थापक गुरु नानक दे समे थमां सिक्ख पगड़ी पांदे आए न।

पगड़ी जां "पगरी" गी अक्सर "पग" जां "दस्तार" च घट्ट कीता जंदा ऐ, इक गै लेख आस्तै बक्ख-बक्ख बोलिये च बक्ख-बक्ख शब्द न। एह सारे शब्द उस कपड़े दा संदर्भ दिंदे न जेहड़ा पुरुष ते जनानी दोनों दे सिर गी ढकने आस्तै पहिने दे न। एह सिर दे पट्टी ऐ जिस च इक लम्मा दुपट्टे आह्ले कपड़े दा इक टुकड़ा सिर दे गोल च जख्म कीता जंदा ऐ जां कदे-कदे अंदरूनी "टोपी" जां पटका बी होंदा ऐ। भारत विच परंपरागत तौर ते पगड़ी सिर्फ समाज विच उच्ची हैसियत दे मरद ही पहनदे सन; निम्न दर्जे दे या निचली जाति दे मर्दे गी पगड़ी नेई पाने दी इजाजत ही।

हालांकि बिना कटे बालें गी रखना गुरु गोविंद सिंह ने आस्था दे पंज के या पंज लेखें च इक दे रूप च अनिवार्य कीता हा, पर 1469 च सिक्खी दी शुरूआत थमां गै एह सिक्ख धर्म कन्नै लंबे समे थमां गै गंभीरता कन्नै जुड़े दा ऐ। सिख धर्म दुनिया दा इकमात्र धर्म ऐ जिस च... जेहड़ी सभने वयस्क पुरुषे आस्तै पगड़ी पाना लाजमी ऐ। पश्चिमी मुखें च पगड़ी पाने आह्ले लोकें दा विशाल बहुमत सिक्ख ऐ। सिक्ख पगड़ी गी दस्तार बी आखदे न। 'दस्तार' इक फारसी शब्द ऐ। इसदा मतलब ऐ 'परमेसर दा हथ' जिसदा मतलब उदे आशीष दा मतलब ऐ।

सिक्ख अपनी कई ते विशिष्ट पगड़ी दे वास्ते मशहूर हन। परंपरागत तौर उपर पगड़ी इज्जत दा प्रतिनिधित्व करदी ऐ, ते लंबे समे थमां इक ऐसी चीज रेही ऐ जेहड़ी कुसै समे च सिर्फ कुलीनता आस्तै आरक्षित ही। भारत दे मुगल वर्चस्व दे दौरान सिर्फ मुसलमाने गी गै पगड़ी पाने दी इजाजत ही। सारे गैर मुसलमाने गी इक पहिने पर सख्त रोक लायी गई ही।

गुरु गोविंद सिंह होरे मुगलें दे इस उल्लंघन दी अवहेलना करदे होई अपने सारे सिक्खे गी पगड़ी पाने लेई आखेआ। एह उच्च नैतिक मानकें गी पन्छानदे होई पहिनेआ जाना हा जेहड़े उनेगी अपने खालसा अनुयायिये आस्तै चार्ट कीते हे। ओह चाहन्दे हे जे उंदा खालसा अलग होऐ ते "दुनिया थमां बक्खरा खड़ोने" दा संकल्प होऐ। ओह चाहन्दे हे जे ओह उस बेजोड़ रस्ते पर चलन जेहड़ा सिक्ख गुरुएं आसेआ तय कीता गेदा हा। इस तर्हा इक पगड़ी वाला सिख हमेशा भीड़ विचों अलग खड़ा रेहा है, जिवे गुरु दा इरादा सी; कीजे ओह चाहन्दा हा जे उंदे 'संत-सैनिक' न सिर्फ आसानी कन्नै पछानने आह्ले होन, सगुआं आसानी कन्नै बी लब्धन।

जदों कोई सिख आदमी या जनानी पगड़ी पांदी है तां पगड़ी सिर्फ कपड़े दा पट्टी ही बंद हो जांदी है; कीजे सिक्ख दे सिर कन्नै इक गै होई जंदा ऐ। पगड़ी दे कन्नै-कन्नै सिक्खे आसेआ पहिने जाने आह्ले आस्था दे चार होर लेखें दा बी बेहद आध्यात्मिक ते लौकिक महत्व ऐ। जदके पगड़ी पहिने कन्नै जुड़े दे प्रतीकात्मकता मते सारे न — संप्रभुता, समर्पण, आत्मसम्मान, हिम्मत ते धर्मपरायणता, पर!, सिक्खे दा पगड़ी पाने दा मुख्य कारण एह दस्सना ऐ--अपना प्यार, आज्ञाकारिता ते संस्थापक आस्तै आदर खालसा गुरु गोबिंद सिंह।

उप्पर दित्ते गेदे हाइलाइट कीते गेदे शब्दें गी कुसै होर चीजै कन्नै बदलने दी लोड़ ऐ। 'कारण' हो सकदे ने।

"पगड़ी साढ़े आस्तै साढ़े गुरु दा तोहफा ऐ। एह ऐ जे अस किस चाल्ली अपने आप गी सिंह ते कौर दे तौर उप्पर ताज पांदि आं जेहड़े अपनी उच्ची चेतना आस्तै प्रतिबद्धता दे सिंहासन उप्पर बैठे दे न। पुरुषें ते जनानियें आस्तै एह प्रोजेक्टिव पछान राजसी, कृपा, ते विशिष्टता दा संदेश दिंदी ऐ।" .एह दूएँ गी संकेत ऐ जे अस अनंत दी छवि च रौहदे आं ते सारें दी सेवा करने आस्तै समर्पित आं पगड़ी पूरी करने दे अलावा कुसै होर चीजै दा प्रतिनिधित्व नेई करदी प्रतिबद्धता जदुं तुस अपनी पगड़ी बन्नी लैदे ओ तां तुस छह अरब लोकें च इक गै व्यक्ति दे रूप च बेखौफ खड़ोते दे ओ।

विनम्रता कुंजी सार अपने सफर च

विनम्रता सिक्ख धर्म दा इक महत्वपूर्ण पहलू ऐ। इसदे मुताबिक सिक्खें गी परमात्मा दे सामने नम्रता कन्नै झुकना पौंदा ऐ। विनम्रता या निमराता, पंजाबी च निकटता कन्नै जुड़े दे शब्द न। निमराता इक ऐसा गुण ऐ जिसदा गुरबानी च जोरदार प्रचार कीता जंदा ऐ। इस पंजाबी शब्द दा अनुवाद "नम्रता", "परोपकार" या "नम्रता" ऐ। कोई ऐसा व्यक्ति जिसदा दिमाग इस गल्ल कन्नै विचलित नेई होंदा जे ओह कुसै कोला बी बेहतर जां मता जरूरी ऐ।
समस्या क्षेत्र - उपर कोई सही वाक्य नेई

एह सारे मनुक्खें आस्तै पोशित करने आस्तै इक महत्वपूर्ण गुण ऐ ते एह इक सिक्ख दे दिमाग दा इक जरूरी हिस्सा ऐ ते एह गुण हर समें सिक्ख दे कन्नै-कन्नै होना लोड़चदा ऐ। सिक्ख शस्त्रागार च बाकी चार गुण न:

सच्चाई (सत), संतोष (संतोख), करुणा (दया) ते प्रेम(प्यार)।

एह पंज गुण सिक्ख आस्तै जरूरी न ते इन्हें गुणें गी संस्कारित करने ते उनेंगी अपने व्यक्तित्व दा हिस्सा बनाने आस्तै गुरबानी दा ध्यान ते पाठ करना उंदा फर्ज ऐ।

गुरबानी साहडे कोल की दस्सदी ऐ:

"नम्रता दा फल सहज शांति ते सुख ऐ। नम्रता कन्नै ओह परमात्मा, उत्कृष्टता दा खजाना, परमात्मा दा ध्यान करदे रौहदे न। परमात्मा-चेतन प्राणी नम्रता च डुब्बी गेदा ऐ। जिसदे दिल गी दयालुता कन्नै स्थाई नम्रता कन्नै आशीर्वाद दित्ता गेदा ऐ। सिक्ख धर्म नम्रता गी भीख मंगने दे रूप च पेश करदे न।" देवता दे सामने कटोरा।"

गुरु नानक, सिख धर्म दा पैहला गुरु:

"अपने दिमाग च प्यार ते नम्रता कन्नै सुनना ते विश्वास करना अपने आप गी नाम कन्नै साफ करो, अंदर दी गहराई च पवित्र तीर्थ पर।"- एसजीजीएस पृष्ठ 4।

"संतोष गी अपनी बालियां, नम्रता गी अपनी भीख मंगने दा कटोरा बनाओ, ते ध्यान गी अपनी शरीर उप्पर लाने आह्नी राखी बनाओ।"-एसजीजीएस पृष्ठ 6।

"नम्रता दे क्षेत्र च शब्द सुंदरता ऐ। अतुलनीय सुंदरता दे रूप उत्थें गै फैशन कीते गेदे न।" एसजीजीएस पेज 8।

"विनय, नम्रता औय सहज समझ भेयी सास औय ससुर हैं"-एसजीजीएस नृष्ठ 152।

अध्यात्म की ओर सफर

गुरु ग्रंथ साहब इक सनातन जीवित गुरु, सिख गुरु, हिन्दू ते मुस्लिम संत दी काव्य रचना ऐ। संकलन उंदे राएं परमात्मा आसेआ सारें मनुक्खें गी दित्ता गेदा वरदान ऐ। गुरु ग्रंथ साहब विच दर्शन किसे वी तरह दे अत्याचार दे बिना ईश्वरीय न्याय ते आधारित समाज दा है। जित्थें ग्रंथ हिंदू धर्म ते इस्लाम दे शास्त्रें गी स्वीकार करदा ऐ ते उंदा आदर करदा ऐ, उल्लें गै इसदा मतलब इन्हें कुसै बी धर्म कन्ने नैतिक मेल-मिलाप नेई ऐ। गुरु ग्रंथ साहब च महिलाएं गी पुरुषें दे बराबर भूमिका कन्ने बड़ा आदर दित्ता जंदा ऐ। महिलाएं दी आत्मा पुरुषें दे समान ऐ ते इस चाल्ली मुक्ति हासल करने दे बराबर मौके कन्ने अपनी आध्यात्मिकता दी खेती करने दा बराबर अधिकार ऐ। महिलाएं गी प्रमुख धार्मिक मंडली समेत सारे धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, ते धर्मनिरपेक्ष गतिविधियें च हिस्सा लैई सकदा ऐ।

सिख धर्म बराबरी, समाजिक न्याय, इंसानियत दी सेवा, ते दुए धर्म आस्ते सहिष्णुता दी वकालत करदा ऐ। सिख धर्म दा जरूरी संदेश रोजमर्रा दे जीवन च करुणा, ईमानदारी, नम्रता ते उदारता दे आदर्शें दा अमल करदे होई हर सगें परमात्मा दी आध्यात्मिक भक्ति ते श्रद्धा ऐ। सिख धर्म दे त्रै मूल सिद्धांत न परमात्मा दा ध्यान ते याद करे, ईमानदार जीवन जीने आस्ते कम्म करना ते दुए कन्ने सांझा करना।

आत्मा आस्ते इस आध्यात्मिक यात्रा च जाने दा प्रयास करने आस्ते मती मती बधाइयां। अनुवाद कदें बी मूल दे नेड़े नेई होई सकदा, खास करियै जिसलै पूरा गुरु ग्रंथ साहब कविता च होंदा ऐ ते रूपक दे प्रयोग कन्ने कम्म बेहतरिन मुश्कल होई जंदा ऐ। दिव्य संदेश च हिन्दू & मुस्लिम पौराणिक कहानियां दा इस्तेमाल अक्सर प्रलाहद, हरनकाश, लक्ष्मी, ब्रह्मा बगैरा कीता जंदा ऐ कृपया इन्हें गी शाब्दिक रूप च नेई पढ़ो पर उंदे अंतर्निहित संदेश गी समझो। ध्यान इस गल्ल उप्पर ऐ के परमेसरे इक गै ऐ ते उंदे कन् ने मेल करना मनुख दे जीवन दा लक्ष्य ऐ।

एह कम्म बरें थमां केई स्वयंसेवकें आसेआ कीता गेदा ऐ, तां जे तुंदे कोल तुंदी भाशा च दिव्य संदेश पुज्जी सकै। जेकर तुंदे कोल कोई सुआल ऐ तां बेझिझक walnut@gmail.com पर ईमेल करो ते अस इस यात्रा च तुंदे कन्ने जुड़ना बड़ा पसंद करगे।